

Wrocław, 14 sierpnia 2025 r.

dr hab. Aneta Firlej-Buzon, prof. UWr
Instytut Nauk o Informacji i Mediach
Wydział Komunikacji Społecznej i Mediów
Uniwersytet Wrocławski
email: aneta.firlej-buzon@uwr.edu.pl
ORCID: 0000-0003-3572-0529

**Recenzja osiągnięć naukowych dr Anny Matysek,
ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk
społecznych, w dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach**

wykonana na podstawie *uchwały Rady Naukowej Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Medialnej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 20 maja 2025 r.*, powołującej komisję habilitacyjną w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego (w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach) dr Annie Matysek, oraz pisma Przewodniczącego Rady Naukowej Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Medialnej UŚ dra hab. Marusza Kolczyńskiego, prof. UŚ z dnia 10.06.2025 r. (WNS/BEOL.421.1.2025). Niniejsza recenzja została sporządzona zgodnie z wymogami art. 219 ust. 1, pkt. 1-3 *Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*.

1. Sylwetka i kariera naukowa Habilitantki

Dr Anna Matysek jest absolwentką Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, gdzie ukończyła studia II stopnia magisterskie na kierunku informacja naukowa i bibliotekoznawstwo i w 2008 r. obroniła pracę magisterską pt. *System informacji dla małych i średnich przedsiębiorstw w Unii Europejskiej*, napisaną pod kierunkiem dr hab. Diany Pietruch-Reizes.

Stopień doktora nauk humanistycznych, w dyscyplinie bibliologia i informatologia Anna Matysek uzyskała w 2008 r. na podstawie rozprawy doktorskiej pt. *Normalizacja europejska w zakresie informacji naukowej i technologii informacyjno-komunikacyjnych* napisanej pod kierunkiem dr hab. Diany Pietruch-Reizes, prof. UŚ. Stopień nadany został przez Radę Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Rozprawa pt. *Normalizacja europejska w zakresie informatologii* została wydana drukiem w 2014 r. przez Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach w serii Nauka o Książce i Bibliotece.

Habilitantka pracę dydaktyczną na Uniwersytecie Śląskim, na Wydziale Filologicznym, rozpoczęła w roku akad. 2009/2010 na stanowisku asystenta w Zakładzie Bibliotekoznawstwa, później w Zakładzie Zarządzania Informacją w Instytucie Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej. Pracę tę kontynuowała po uzyskaniu stopnia doktora od roku 2014 na stanowisku adiunkta w Zakładzie Zarządzania Informacją w Instytucie Bibliotekoznawstwa i Informacji

Naukowej a następnie, od roku 2019 w Instytucie Nauk o Kulturze na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Od roku 2024 w Instytucie Nauk o Kulturze dr Anna Matysek pełniła funkcję zastępcy dyrektora kierunków studiów: architektura informacji oraz informacja naukowa i bibliotekoznawstwo. W latach 2014-2017 dr Anna Matysek pracowała też w Wyższej Szkole Humanitas w Sosnowcu jako wykładowca na studiach podyplomowych na kierunku informatyka i technologia informacyjna.

W Autoreferacie (s. 19-21) Habilitantka wskazała jako zakres zainteresowań naukowo-badawczych, po uzyskaniu stopnia doktora, popartych wystąpieniami na konferencjach naukowych oraz osiągnięciami naukowymi w postaci zwartych i rozproszonych publikacji naukowych, następujące obszary tematyczne: normalizacja, architektura informacji, UI/UX, humanistyka cyfrowa i narzędzia cyfrowe w humanistyce, komunikacja naukowa, wyszukiwanie informacji, zarządzanie wiedzą. Problematykę tę Habilitantka rozwijała w nowej perspektywie, w kontekście ciągłych zmian i przeobrażeń wywołanych rozwojem technologicznym, głównie cyfryzacją zasobów naukowych, rosnącym spektrum cyfrowych narzędzi przydatnych do pracy współczesnych badaczy humanistyki i nauk społecznych. Badania Habilitantki obejmowały szereg aspektów zarówno w zakresie metod, narzędzi, jak i sposobów dostępu do informacji, źródeł informacji naukowych, będących przedmiotem zainteresowania informatologii i humanistyki cyfrowej.

2. Ocena wskazanego przez Habilitantkę osiągnięcia naukowego będącego podstawą ubiegania się o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego

Dr Anna Matysek jako główne osiągnięcie naukowe wskazała autorską monografię naukową pt. *Model systemu zarządzania indywidualną wiedzą naukową w humanistyce*, opublikowaną w roku 2024 nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (ISBN: 978-83-226-4380-8, ISBN: 978-83-226-4381-5 wersja elektroniczna; ss. 276). Autorska monografia dr Anny Matysek stanowi uwieńczenie dotychczasowego dorobku naukowego Habilitantki. Wskazana do oceny praca wpisuje się w nurt aktualnych badań informatologicznych, w zakresie zarządzania informacją i wiedzą oraz zastosowania technologii w procesach zarządzania informacją i wiedzą. Przedstawione w monografii badania Habilitantki mieszczą się również w obrębie humanistyki cyfrowej. Recenzentami wydawniczymi monografii byli prof. Małgorzata Kisilowska-Szurmińska z Uniwersytetu Warszawskiego oraz dr hab. Zbigniew Osiński, prof. UMCS w Lublinie.

Praca składa się ze wstępu, sześciu rozdziałów, zakończenia, załączników, bibliografii, indeksu osobowego, spisu tabel i spisu rysunków. Tytuł rozprawy odzwierciedla przedmiot

badan - model systemu zarządzania indywidualną wiedzą naukową w humanistyce. Główną przesłanką do napisania monografii stała się potrzeba wsparcia badaczy w ich codziennej pracy naukowej, w doskonaleniu umiejętności zarządzania wiedzą na każdym etapie procesu badawczego. Kompetencje związane z zarządzaniem wiedzą indywidualną mogą okazać się nadrzędne z punktu widzenia specyfiki i pragmatyki pracy naukowo-badawczej współczesnych humanistów, gdzie indywidualna analiza ma szczególne znaczenie, a samodzielna praca badawcza wsparta nowoczesnymi, adekwatnymi narzędziami, może przynieść wymierne korzyści, ważne choćby z punktu widzenia parametrycznej oceny dorobku naukowego, jak i wkładu w rozwój reprezentowanej przez danego badacza dyscypliny.

Adresatami monografii dr Anny Matysek są przedstawiciele świata nauki, pracownicy naukowi, doktoranci i studenci, przede wszystkim reprezentanci nauk humanistycznych (siedmiu dyscyplin: archeologii, filozofii, historii, językoznawstwa, literaturoznawstwa, nauk o kulturze i religii, nauk o sztuce) w ogromnej większości realizujący indywidualne projekty naukowo-badawcze, których wyniki są znamienne często ogłaszane w jednoautorskich publikacjach naukowych.

We wstępie Autorka określiła przedmiot pracy, stan badań, cele pracy, wykorzystane metody badawcze, charakterystykę poszczególnych rozdziałów oraz adresatów monografii. Wybrane metody i techniki badawcze zastosowane do realizacji założonego celu monografii, zostały dobrane trafnie i odpowiednio uzasadnione we wstępie pracy. Habilitantka przeprowadziła refleksję teoretyczną w rozszerzonym kontekście, odnosząc się do różnych dziedzin i dyscyplin (m.in. filozofii, nauki o informacji, psychologii, zarządzania, nauk ekonomicznych, informatyki), co wynika z interdyscyplinarnego charakteru zarządzania wiedzą. Struktura rozprawy odzwierciedla hierarchię podjętej problematyki. Przeprowadzona analiza literatury opierała się na bogatym i wysokiej jakości materiale źródłowym, co należy wysoko ocenić. Potwierdzeniem tego jest obszerna bibliografia zajmująca 26 stron. Lekturę monografii ułatwiają kończące poszczególne rozdziały zestawienia, schematy lub wnioski zwięźle sumujące najważniejsze treści i konkluzje.

Kandydatka w autoreferacie i wstępie rozprawy zaznaczyła, iż celem monografii było skonstruowanie modelu systemu zarządzania indywidualną wiedzą naukową (SZIWN), którym steruje pojedynczy badacz w obrębie całego procesu lub wybranych etapów zarządzania wiedzą (*Model systemu zarządzania...*, s. 18-21). Dr Matysek zrealizowała ambitną próbę opracowania systemu mającego wspierać badaczy w cyklicznym, naprzemiennym przetwarzaniu wiedzy jawnej na ukrytą w procesie generowania nowej wiedzy naukowej. Co warto podkreślić, model SZIWN obejmuje czynności w ramach pięciu etapów pracy badawczej – począwszy od

poszukiwania/odkrywania, poprzez gromadzenie, przetwarzanie, tworzenie oraz upowszechnianie wiedzy – „zaprojektowany system składa się z powiązanych ze sobą procesów i narzędzi, które realizowane są podczas zarządzania wiedzą naukową gromadzoną na użytek jednostki, w tym tworzenie indywidualnych przestrzeni wiedzy naukowej” (*Model systemu zarządzania...*, s. 215).

W rozdziale pierwszym pt. *Zarządzanie wiedzą indywidualną i naukową. Rozważania terminologiczne*, w celu określenia tytułowego pojęcia SZIWN, Autorka dokonała wnikliwego przeglądu definicji trudnych do określenia pojęć, badanych i interpretowanych przez różne dyscypliny naukowe zgodnie z przyjętą perspektywą teoretyczną i metodologią. Autorka szczegółowo rozpatrywała znaczenie oraz wykorzystanie w literaturze naukowej z zakresu filozofii, zarządzania, informatologii, informatyki, nauk ekonomicznych, takich pojęć, jak informacja, wiedza, relacje między informacją i wiedzą, typologie wiedzy, jej podziały według charakteru poznawczego lub form dostępu, zarządzanie wiedzą. Habilitantka odwołując się m.in. do koncepcji autorów, jak m.in. Buckland, Cyboran, Davenport i Prusak, Nonaka i Takeouchi, O'Brien, Pritchard, Otlet, oraz przywołując dorobek polskich informatologów, bibliologów i ekonomistów, specjalizujących się w organizacji wiedzy, zarządzaniu wiedzą i informacją, jak Świgoń, Babik, Sosińska-Kalata, Woźniak-Kasperek, Materska, Górny, Stefanowicz, porządkowała pojęcia, które nie zostały dotąd zdefiniowane w sposób arbitralny, wskazywała luki badawcze lub nowe perspektywy rozwijania teorii w zakresie zarządzania indywidualną wiedzą naukową. Na podstawie rozpoznanych ustaleń i ich krytycznej analizy, Habilitantka zaproponowała pojęcie indywidualnej wiedzy naukowej, którą zdefiniowała jako „zbiór powiązanych ze sobą dynamicznie treści, mających formę faktów, twierdzeń, praw, teorii, koncepcji, hipotez i pojęć, stanowiących wiedzę naukową, zinterpretowanych i przyswojonych przez jednostkę, w postaci połączonych elementów wiedzy zlokalizowanych w jej umyśle jako wiedza ukryta oraz w postaci obiektów informacyjnych zapisywanych jako wiedza jawna w indywidualnej przestrzeni wiedzy naukowej” (*Model systemu zarządzania...*, s. 41).

W rozdziale drugim pt. *Modele zarządzania wiedzą a proces badawczy w humanistyce – w kierunku modelu zarządzania indywidualną wiedzą naukową* Habilitantka odwołując się do różnych koncepcji, jak model japoński, model procesowy, model hybrydowy i in., omówiła modele zarządzania wiedzą i zarządzania wiedzą indywidualną oraz szczegółowo scharakteryzowała zależności i interakcje między ludźmi, procesami, technologiami. Porównała też zestawienie czynności procesu badawczego w poszczególnych modelach. W swojej analizie Habilitantka odnosiła się do wyników badań m.in. Heisiga, Świgoń, Shongwe.

W tym rozdziale Autorka w oparciu o ustalenia takich badaczy, jak Uva, Stone, Chu, Toms i O'Brien, Unsworth, Palmer i Antonijevi, analizowała procesy badawcze w humanistyce oraz wyróżniła pięć głównych etapów zarządzania indywidualną wiedzą naukową wraz z kluczowymi dla poszczególnych etapów czynnościami (Autorka wyodrębniła ich 31). Wymiernym efektem pracy Habilitantki jest opracowanie autorskiego modelu zarządzania indywidualną wiedzą naukową w humanistyce (*Model systemu zarządzania...*, s. 74).

W kolejnym, trzecim rozdziale pt. *Systemy zarządzania wiedzą indywidualną – historia rozwoju i przykłady narzędzi* Habilitantka zaprezentowała genezę oraz kierunki rozwoju koncepcji dotyczących systemów zarządzania wiedzą indywidualną. W ujęciu chronologicznym przedstawiła rozwój metod analogowych, w tym mechanicznych, oraz narzędzi stosowanych w przeszłości do zarządzania wiedzą indywidualną, głównie do odciążania pamięci badaczy (notatki, kartoteki, system Zettelkasten, Memex). W dalszej kolejności omówione zostały narzędzia cyfrowe (programy, aplikacje internetowe i mobilne - Notecards, Popcorn, Pliny, iMapping, TheBrain) znajdujące zastosowanie w zarządzaniu wiedzą indywidualną i przydatne z punktu widzenia systemu zarządzania wiedzą indywidualną. Omówione zostały także koncepcje i zaproponowana przez Autorkę definicja tego rodzaju systemu (*Model systemu zarządzania...*, s. 86).

Rozdział czwarty pt. *Elementy systemów zarządzania indywidualną wiedzą naukową w świetle badań wykorzystania narzędzi cyfrowych przez humanistów* poświęcony został metaanalizie wyników różnych badań przeprowadzonych w XXI w. wśród humanistów z US, Europy, Polski – m.in. badań ankietowych „Innovations in Scholarly Communication” zrealizowanych z l. 2015-2016. Metaanaliza umożliwiła m.in. zidentyfikowanie źródeł do wyszukiwania materiałów badawczych, literatury oraz narzędzi cyfrowych wykorzystywanych na poszczególnych, zgodnych z modelem zarządzania indywidualną wiedzą naukową, etapach pracy badawczej humanistów. Wynikiem przeprowadzonej metaanalizy było również rozpoznanie problemów, potrzeb w zakresie usprawniania pracy badawczej, zestawienie wykorzystywanych przez humanistów narzędzi cyfrowych oraz ustalenie braków w oprogramowaniu aktualnie dostępnym humanistom.

Rozdział piąty pt. *Wykorzystanie narzędzi cyfrowych w pracy badawczej humanistów w świetle badań własnych* stanowi opis badania sondażowego, które Habilitantka przeprowadziła w celu aktualizacji i uzupełnienia badań np. nt. czynności związanych z przetwarzaniem i tworzeniem wiedzy w procesie badań dokonywanych przez humanistów. Dane pozyskane od 172 respondentów (językoznawców, literaturoznawców, historyków oraz badaczy reprezentujących nauki o kulturze i religii z 15 polskich uniwersytetów klasycznych, Instytutu

Filozofii i Socjologii PAN, Instytutu Historii PAN; wg stanowiska zatrudnienia największą część respondentów stanowili doktorzy i prof. uczelni) zostały wnikliwie opracowane, zwizualizowane i zestawione z metaanalizą opracowaną w rozdziale czwartym. Ta część monografii zawiera interesujące i szczegółowe dane nt. metod pracy z materiałami źródłowymi, narzędzi, programów i praktyk badawczych stosowanych obecnie przez polskich humanistów.

Wieńczący monografię rozdział szósty pt. *Propozycja modelu systemu zarządzania indywidualną wiedzą naukową w humanistyce* stanowi opis tytułowego systemu zarządzania indywidualną wiedzą naukową. Warto podkreślić, iż punktem wyjścia do opracowania tego modelu były rozważania natury teoretycznej oraz realizacja badań empirycznych z wcześniejszych rozdziałów. Projekt modelu SZWIN powstał w oparciu o założenia wynikające z przeglądu publikacji naukowych poświęconych problematyce systemów zarządzania wiedzą (Davies i in., Völkel i Abecker, Völkel i Haller), badań, analiz praktyk i potrzeb pracy badawczej humanistów oraz autorskiego doświadczenia Habilitantki obejmującego testowanie różnych narzędzi cyfrowych w pracy naukowej oraz ich przydatność na określonych etapach zarządzania indywidualną wiedzą naukową. Interesujące są opisane przez Habilitantkę założenia modelu SZWIN zakładające 1) modułowość (moduł stały i moduły uzupełniające) uwzględniającą różnorodność formalną źródeł, metod badawczych, wykorzystywanych narzędzi, jak i indywidualnych sposobów tworzenia struktur wiedzy oraz 2) wymagane funkcjonalności niezależne od etapu zarządzania wiedzą, jak i zaprojektowane dla etapu gromadzenia, przetwarzania i tworzenia nowej wiedzy. W pracy Autorka przedstawiła praktyczne zastosowanie modelu, wskazując najważniejsze funkcje menedżera bibliografii (m.in. EndNote, Citavi, Paperpile), notatnika cyfrowego (np. Logseq, RemNote) oraz edytora tekstu, a także ich wzajemne uzupełnianie się. Wybrane funkcje Autorka słusznie zobrazowała na przykładzie oprogramowania znanego i wykorzystywanego przez polskich humanistów - MS Word oraz Zotero. Weryfikację użyteczności oprogramowania w ramach modelu SZWIN przeprowadzono pod kątem licznych kryteriów, takich jak m.in. integracja z przeglądarkami, kompatybilność z naukowymi platformami i bazami danych, praca z plikami danych obejmująca np. ich eksport, opracowanie notatek i zaznaczanie cytatów, możliwości wykorzystywania usług chmurowych, zastosowanie algorytmów AI, generowanie prezentacji multimedialnych, video lub stron internetowych prezentujących wyniki badań.

Przeprowadzone przez Habilitantkę badania jasno pokazują, iż warsztat pracy uczonych humanistów z jednej strony intensywnie zmienia się w związku z dostępem do rosnących w ogromnym tempie zasobów publikacji naukowych, nowych źródeł informacji naukowych oraz z powodu stosowania nowych metod badawczych powiązanych z praktykami badawczymi

z powodu stosowania nowych metod badawczych powiązanych z praktykami badawczymi przekraczającymi tradycyjne podziały dyscyplin naukowych lub rozwojem nowych subdyscyplin. Z drugiej strony badacze humaniści wykorzystują niewielką liczbę dostępnych obecnie narzędzi cyfrowych, które mogłyby okazać się przydatne, także w modelu SZIWN. Zmiany upowszechniające się w humanistyce np. wykorzystywanie w badaniach humanistów oprogramowania do analizy tekstów, narzędzi statystycznych, algorytmów, narzędzi do wizualizacji danych, ułatwienia organizacji pracy poprzez usprawnienie procesu dokumentacji badań za pomocą menedżerów bibliografii, programów do zarządzania projektami badawczymi i in., wymuszają i będą wymuszać na uczonych zastosowanie nowych narzędzi i nowych metod pracy. Wsparciem w zakresie organizowania, wykorzystywania oraz generowania nowej wiedzy może okazać się zaproponowany przez Habilitantkę model SZIWN.

Książka dr Anny Matysek charakteryzuje się dużą wartością poznawczą, rzetelnością opracowania oraz wysokim poziomem warsztatowym. Najistotniejszy wkład monografii polega na przedstawieniu ciekawego rozwiązania - modelu SZIWN, umożliwiającego usystematyzowanie działań badawczych, zautomatyzowanie wybranych przez badacza czynności poprzez wdrożenie innowacyjnych narzędzi cyfrowych, aplikacji, pomocnych w poszukiwaniu, gromadzeniu, archiwizowaniu, przetwarzaniu, tworzeniu, upowszechnianiu i promowaniu wiedzy. Tytułowy model SZIWN stanowi odpowiedź na wyzwania współczesnej humanistyki wywołane zmianami technologicznymi, metodologicznymi i społecznymi. Atutem pracy, obok wnikliwego przeglądu literatury przedmiotu, uzupełnionego o wartościowe badania empiryczne, jest przegląd spektrum narzędzi cyfrowych, które w kontekście modelu SZIWN znajdują zastosowanie na wszystkich etapach realizacji badań. Natomiast zdecydowanie warto uzupełnić badania np. w kolejnej edycji monografii, o problem komodyfikacji danych naukowych w modelu SZIWN oraz innych zagrożeń wynikających z gromadzenia, przechowywania, archiwizowania, przetwarzania, upowszechniania oryginalnych wyników twórczej pracy badawczej, za pomocą narzędzi cyfrowych, komercyjnych i typu open source. Dalszych badań wymagają m.in. mechanizmy filtrujące w systemach zarządzania wiedzą (np. personalizacja rekomendacji literatury naukowej, algorytmy cytowań i publikacji) oraz problem dezaktualizacji rozwiązań cyfrowych wykorzystywanych w modelu SZIWN.

Monografia dr Anny Matysek stanowi ważny głos w refleksji nad potrzebami współczesnych badaczy-humanistów, praktycznego ich wsparcia w pracy badawczej, coraz bardziej interdyscyplinarnej, złożonej, zmiennej, wymagającej wciąż nowych kompetencji i orientacji w zakresie nie tylko rosnących zasobów informacji naukowej, tradycyjnych i cyfrowych, ale współczesnego ekosystemu badawczego obejmującego np. wyszukiwarki

naukowe i ich coraz liczniejsze funkcjonalności, bazy danych, platformy akademickie, planowania projektów, publikowania wyników i monitorowania wpływu naukowego, narzędzia do zarządzania wiedzą, systemy akademickiej komunikacji i współpracy. Publikacja uzupełnia dotychczasowy dorobek badań empirycznych w Polsce dotyczących systemów zarządzania indywidualną wiedzą naukową — zagadnienia do tej pory nie były badane tak wszechstronnie.

Monografia dr Anny Matysek inspiruje, mobilizuje do eksperymentowania, ale też skłania do refleksji nad sposobami wspierania rozwoju badaczy humanistów i humanistyki doświadczającej kryzysu. Jego dowodem są doświadczenia zapoczątkowane przez premiera Shinzō Abe i jego strategię rozwoju gospodarczego Japonii oraz zalecenia japońskiego Ministerstwa Edukacji, Kultury, Sportu, Nauki i Technologii, które zainicjowało zamykanie kierunków humanistycznych lub ich głęboką restrukturyzację na państwowych uniwersytetach. Jak donosiła prasa, tylko w 2015 roku 26 z 60. uniwersytetów japońskich zamknęło na stałe kierunki humanistyczne. Autorka monografii jest świadoma wyzwań związanych z ograniczoną orientacją części środowiska humanistycznego w zakresie zastosowania narzędzi technologicznych, o czym świadczą słowa „istotne jest, aby jednostka sama chciała korzystać z SZIWN i była gotowa przestrzegać wytycznych systemu” (*Model systemu zarządzania...*, s. 217).

Reasumując, przedstawione przez dr Annę Matysek osiągnięcie naukowe pt. *Model systemu zarządzania indywidualną wiedzą naukową w humanistyce* w mojej opinii stanowi „znaczny wkład w rozwój dyscypliny” nauk o komunikacji społecznej i mediach, o którym mowa w *Ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 r.* (Dz. U. z 2024, poz. 1571, art. 219).

3. Ocena pozostałego dorobku naukowego i aktywności naukowej Habilitantki po uzyskaniu stopnia doktora

Charakterystyka formalna dorobku zawarta w dokumentacji Habilitantki, wskazuje, że opublikowała Ona 2 autorskie monografie (w 2014 i 2024 r.) oraz 2 monografie współautorskie (w 2018 r. udział 1/3 oraz 2021 r. udział 1/2). Monografie opublikowane zostały w Wydawnictwie Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach oraz w Wydawnictwie Naukowym PWN SA. Na dorobek Habilitantki składają się także 2 rozdziały w monografiach naukowych, w tym jeden w języku angielskim (opublikowane przez Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach oraz AIP Publishing Center), 25 artykułów naukowych (22 po doktoracie), w tym 16 artykułów autorskich, 9 współautorskich, 6 artykułów w języku angielskim oraz 1 recenzja publikacji naukowej. Artykuły naukowe Habilitantki publikowane były w ważnych dla

APB

bibliologii i informatologii, przeważnie wysoko punktowanych czasopismach naukowych polskich (m.in. „Przegląd Biblioteczny”, „PTINT Praktyka i Teoria Informacji Naukowej i Technicznej”, „Zagadnienia Informacji Naukowej”, „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis Studia ad Bibliothecarum Scientiam Pertinentia” oraz zagranicznych. Dużym wkładem Habilitantki do rozwoju dyscypliny były artykuły z ostatnich lat, opublikowane na łamach periodyków ocenionych jako Q1 wg SCImago Journal Rank, należących do ścisłej czołówki prestiżowych czasopism naukowych z zakresu bibliotekoznawstwa, informacji naukowej i zarządzania wiedzą, jak „Journal of Academic Librarianship” (artykuł pt. *Searching for LIS scholarly publications: a comparison of search results from Google, Google Scholar, EDS, and LISA*, współautor: A. Pulikowski), „Journal of Information Science” (*The use of one-on-one interviews in library and information science: A scoping review*), „Journal of Documentation” (*In Quest of Goldilocks Ranges in Searching for Information on the Web*, współautor J. Tomaszczyk) i „Qualitative & Quantitative Methods in Libraries” (Q4). Artykuły opublikowane w periodykach należących do Q1 potwierdzają, iż Habilitantka realizuje badania o oryginalnym charakterze oraz wysokiej jakości merytorycznej.

Przegląd dołączonych do wniosku artykułów Habilitantki pozwala stwierdzić, iż zainteresowania naukowe dr Anny Matysek obejmują tematykę mieszczącą się w zakresie informacji naukowej, systemów zarządzania wiedzą, technologii informacyjno-komunikacyjnych, humanistyki cyfrowej, architektury informacji, standaryzacji i normalizacji. Swoje zainteresowania naukowe Habilitantka rozwijała systematycznie i konsekwentnie, co zaowocowało ugruntowaną specjalizacją w dziedzinie systemów zarządzania indywidualną wiedzą naukową oraz wykorzystania narzędzi cyfrowych w pracy badawczej humanistów.

Prace dr Anny Matysek były cytowane w WoS 16 razy (16 bez autocytowań), a indeks Hirscha wynosi 2, a w bazie Scopus były cytowane 18 razy (18 bez autocytowań) z indeksem Hirscha 3, w Google Scholar 74 razy (67 bez autocytowań) z indeksem Hirscha 5 (4 bez autocytowań). Dorobek dr Anny Matysek pod względem ilościowym należy ocenić jako średni/standardowy. Biorąc pod uwagę urlopy macierzyńskie Habilitantka publikowała rocznie ponad 3,5 publikacji. Po uzyskaniu stopnia doktora Habilitantka recenzowała artykuły naukowe dla następujących periodyków naukowych: „Zagadnienia informacji naukowej” (5 artykułów), „Toruńskie Studia Bibliologiczne” (3 artykuły), „Przegląd Biblioteczny” (1 artykuł) oraz organu Society for Research Synthesis Methodology „Research Synthesis Methods” (1 artykuł).

Po doktoracie Habilitantka była autorką 22 wystąpień konferencyjnych i współautorką 8 wystąpień, przy czym wszystkie referaty przedstawiła osobiście. 5 z tych wystąpień

Habilitationka przygotowała na konferencje międzynarodowe w Europie (4 referaty) i Ameryce Pd. (1 referat).

Pani dr Anna Matysek latach 2011-2014 kierowała indywidualnym projektem naukowym pt. *Normalizacja europejska w zakresie informacji naukowej i technologii informacyjno-komunikacyjnych*, finansowanym przez NCN w programie Preludium (nr grantu 2011/01/N/HS2/01068).

Dr Anna Matysek jest członkinią zespołu badawczego Digital Humanities na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Z ramienia tego zespołu z sukcesem bierze udział w pracach europejskiego konsorcjum OPERAS-EU i OPERAS-PL, którego celem jest rozwój otwartych modeli komunikacji naukowej w humanistyce i naukach społecznych. W macierzystej uczelni należy również do zespołu badawczego Organizacji Wiedzy.

Działalność naukowa i organizacyjna dr Anny Matysek kilkakrotnie została doceniona poprzez przyznanie jej nagród i wyróżnień: przez JM Rektora UŚ - Nagroda Zespołowa Rektora II stopnia w 2022 r. i 2021, przez SBP - Nagroda im. A. Łysakowskiego w kategorii „Prace o charakterze praktyczno-wdrożeniowym” w 2022 r. oraz w 2023 srebrna odznaka za zasługi dla Uniwersytetu Śląskiego.

Poza działalnością naukową dr Anna Matysek wykazuje się znaczącą aktywnością organizacyjną i dydaktyczną. Po uzyskaniu stopnia doktora Habilitationka należała do komitetów organizacyjnych V, VI, VII, VIII i IX Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej Zarządzanie Informacją w Nauce (w l. 2014 - 2022) oraz XII, XIV, XV Krajowego Forum Informacji Naukowej i Technicznej (w 2019, 2017 i 2013 r.). Dr Anna Matysek od roku 2008 jest członkinią Polskiego Towarzystwa Informacji Naukowej, od 2012 r. sekretarzem PTIN, od r. 2009 International Society for Knowledge Organization (ISKO) oraz od r. 2022 Polskiego Towarzystwa Lingwistyki Stosowanej. Od roku 2010 Habilitationka jest członkinią Komitetu Technicznego 242 ds. Informacji i dokumentacji Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, gdzie w l. 2012-2015 pełniła funkcję zastępcy przewodniczącego.

Dr Anna Matysek ma duże doświadczenie dydaktyczne realizowane na kierunkach informacja naukowa i bibliotekoznawstwo oraz architektura informacji - Habilitationka brała udział w zespole opracowującym program tego kierunku, uruchomionego w roku akad. 2018/2019. Aktywność dydaktyczna Habilitationki jest pokłosiem Jej zainteresowań i badań naukowych popartych publikacjami. Do tej pory prowadziła zarówno ćwiczenia, konwersatoria, laboratoria, jak również wykłady i seminaria, m.in. z przedmiotów: Organizacja i metody działalności informacyjnej, Systemy zarządzania treścią, Informacja patentowa i normalizacyjna, Ilościowe metody badania informacji, Metodologia badań naukowych. Dr

Matysek prowadziła też zajęcia w ramach modułów ogólnouczeniowych/obszarowych, dostępnych dla wszystkich studiujących na Uniwersytecie Śląskim Obszar: Cyfrowy Świat – Analiza danych: metody i narzędzia, Portfolio WWW oraz w szkole doktorskiej (przedmiot w j. angielskim): Cyfrowe narzędzia oraz aplikacje sztucznej inteligencji w badaniach humanistycznych. W swojej aktywności dydaktycznej Habilitantka współpracuje z różnymi wyższymi uczelniami w Polsce, m.in. Uniwersytetem Warszawskim, gdzie dla studentów Kolegium MISH zrealizowała warsztaty online pt. *Cyfrowy Warsztat Humanisty*, dla studentów UMCS w ramach cyklu "Horyzonty Edukacji Medialnej, Informacyjnej i Cyfrowej" – przedstawiła wykład pt. *Przeciążenie informacyjne - jak sobie z nim radzić z pomocą narzędzi cyfrowych*, z kolei dla studentów Uniwersytetu Wrocławskiego w ramach 17. Kolokwium Lingwistycznego Uniwersytetu Wrocławskiego zrealizowała warsztaty online pt. *Tworzenie i wizualizacja sieci frazeologicznych*. Dr Anna Matysek z zaangażowaniem bierze udział w pracach organizacyjnych w Instytucie oraz uczelni, czego dowodem jest Jej udział w zespołach przygotowujących raporty samooceny dla ekspertów PKA (w l. 2018/2019 i 2024/2025).

4. Wnioski końcowe i opinia

Przedstawione w niniejszej recenzji opinie służące ocenie dorobku naukowego i innych osiągnięć oraz aktywności Habilitantki pozwalają na sformułowanie pozytywnych konkluzji. Przedłożone przez dr Annę Matysek osiągnięcie naukowe, tj. monografia pt. *Model systemu zarządzania indywidualną wiedzą naukową w humanistyce* stanowi w moim przekonaniu pracę wnoszącą istotny wkład w rozwój dyscypliny nauki o komunikacji społecznej i mediach, w rozumieniu art. 219 ust. 1 pkt. 2 *Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 r.*

Stwierdzam, że Habilitantka spełnia kryteria ustawowe, tym samym popieram wnioski o nadanie dr Annie Matysek stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach.

Aneta Trzaski